

1) Aşağıdaki metinden fiilimsileri bulunuz ve hangi tür fiilimsi olduğunu yazınız.

Mektubun önce Farsçasını, yetmemişti sonra Türkçesini okumuştı. Derkenarlarla, satır aralarıyla, yazılanlardan çok yazılmayanlarıyla uzayıp giden mektup benzerleri gibi dedem tarafından öpülüp zarfa konmuştu. Dimdik, hâlâ çakı gibi bir adamdı benim dedem. Ama bütün bunlar çocuk gözlerimin önünde olup biterken, Allah'ım, ben ne kadar gafildim. Böyle sürdü gitti, beklenen mektup gelmedi.

2) Aşağıdaki metinde altı çizili kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit ediniz.

Bir yazarın, tarihî bir dönemin olaylarını anlaşılır kılmak için roman akışına gerekli açıklamaları bir şekilde yedirebildiği varsayılsa dahi dönemin ruhunu ve duygularını bugünün okuruna hissettirebilmek enikonu zor bir meseledir.

Cümlede geçen “enikonu” sözcüğü “iyiden iyiye, iyice, oldukça” anlamlarında kullanılan bir sözcüktür.

Sizlere sesleniyorum: Zaman denen mülkünüzü iyi kullanın, onun acımasızlığını direncinizle önleyebilirsiniz.

Verilen cümle incelendiğinde altı çizili sözcük, bir hitap olarak kullanılmıştır. "Sözü birine doğru söylemek, yöneltmek" anlamındadır.

3) Ala gözlüm, ben bu elden gidersem
Zülfü perişanım kal melil melil
Kerem et aklından çıkarma beni
Ağla gözyaşını sil melil melil

Elvan çiçeklerden sokma başına
Kudret kalemini çekme kaşına
Beni unutursan doyma yaşına
Gez benim aşkımla yâr melil melil

Yukarıda verilen şiirin ahenk unsurlarını yazınız.

Nazım birimi:

Ölçüsü:

Kafiye ve redifi:

Uyak örgüsü:

Nazım birimi: Dörtlük

Ölçü: 11'li hece ölçüsü

Uyak şeması: abcb, dddb

-ma : Redif

Aş: Tam kafiye

4) Şiirin şekilsel ve dil özellikleri göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki şiirlerin hangi nazım biçimine ait olabileceğini belirtiniz.

A)

Gam gasavet çekme divâne gönül
Her zaman da dünya başa dar olmaz
Yıkılıp düşene gülme sakın sen
Yiğit düşüp kalmayınca bell'olmaz

B)

Sevdiğim cânım yolunda hâk ile yeksân olduğum
İyddir çık nâz ile seyrâna kurbân olduğum
Ey benim aşkımda bülbül gibi nâlân olduğum
İyddir çık nâz ile seyrâna kurbân olduğum

C)

Hâsılım yok ser-i kûyunda belâdan gayrı
Garazım yok reh-i aşkımdan fenâdan gayrı

Ney-i bezm-i gamım ey âh ne bulsan yele ver
Oda yanmış kuru cismimde hevâdan gayrı

Perde çek çehreme hicran günü ey kanlı sirişk
Ki gözüm görmeye ol mâh-likâdan gayrı

D) Aşıklar der ne olacak
Bu dünya mamur olacak
Haleb'i Osmanlı alacak
Dağı taşa katar bir gün

5) Aşağıdaki dörtlükten millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik gibi unsurlardan hangileri çıkarılabilir açıklayınız.

Yürü bire yalan dünya
Sana konan göçer bir gün
İnsan bir ekin misali
Seni eken biçer bir gün

Ağalar içmesi hoştur
O da zügürtlere güçtür
Can kafeste duran kuştur
Elbet uçar gider bir gün

6) Aşağıdaki beyit kasidenin hangi bölümünden alınmış olabilir?

Bu şehr-i İstanbul ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedadır

**Bir gevher-i yektadır iki bahr arasında
Hurşîd-i cihan-tâb ile tartılsa sezadır**

Nesib (giriş) bölümünden alınmıştır, bu bölümde tasvir yapılır.İstanbul tasvir ediliyor.

7) Aşağıdaki dörtlük koşmanın hangi türünde yazılmıştır? Şiirde ifade edilen duyguları yorumlayınız.

**Kuğum gitti, viran kaldı gölleri,
Söyler mi o efendimin dilleri,
Balıktan mı aldın sen bu telleri,
Ak kuğuda böyle teller olur mu?**

8) Maninin özelliklerini göz önünde bulundurarak aşk temasını işleyen bir mani yazınız.